

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus: Az általa a katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyesöljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor g.

Előfizetési árak:

Egészévre 12 korona, félévre 6 korona, negyedévre 3 korona.
Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.

Szerkesztőség: Jókai-utca 10.

Kiadóhivatal: DEBRECZENYI GYULA KÖNYVNYOMDÁJA (Iskola-utca 4. sz.)

Az erdélyiek.

(x) Győrffy Gyula országgyűlési képviselő és egy csomó választója, másod- és harmadikban megakadályozták azt, hogy a néppárt vezéremberei falukban gyűléseket tarthassanak.

Ezek a tények háromféle irányban keltettek hatást. Először hatást keltett azoknál, a kik a néppártnak tuskénbokon, szárazon és vizen keresztül, álomban és ébrenlétük alkalmával fanatikus ellenségei. Ezek persze most jubilálnak, örömtűzeket gyujtanak, dicsérik a székely nép eszét, a mely ilyen határ nélküli hazafias cselekedetre is képes, hogy a néppártot is szidja. Hiszen eddig minden gyűlést alkalmával ugy is dicsérték, im végre egynéhány község, a mely más malmára is hajtja a vizet. Az ő örömeiket nem zavarjuk.

Másodszor hatást keltett azoknál, a kik magukat „jó“ katolikusoknak szokták nevezni, a kik, ha a nagy nyilvánosság előtt katolicizmus ügyéről van szó, azt is merik mondani: a mi ügyünk. A kik az autonómiában látják kielégítve a katolikus ébredés összes igényeit. Összes eddigi mellőztetéseink, sérelmeink, meggyaláztatásaink orvoslását. — Ezek azt mondják, hogy mit keres a néppárt olyan képviselők kerületeiben, a kik katolikusok, a kik a katolikus ügyért fáradtak, magukat érte exponálták, sőt érte áldozatokat is hoztak. Üssék — úgy mond-

ják a zsidókat. Menjenek olyan kerületekbe, a hol vad liberálisok, a kereszténységnek, a katolicizmusnak mindig tette-kész ellenségei telepedtek le. Pizkálják ki azokat, ne pedig olyanokat, a kik esetleg fegyvertársaink is lehetnének.

Az utóbbiaknak felelt meg Zichy János gróf, a néppárt elnöke s az ő véleménye a néppártiaknak vallott véleménye.

Hogy a néppárt miért megy olyan területekbe, a hol eddig katolikus vallású képviselő volt? Azért csupán, mert hitták. Azért, mert azt mondták neki: jöjj, szívesen látunk, a te elveidet a választók többsége a magáévá akarja tenni. Ilyen helyekre mennek a párt szónokai, hogy eszméiknek kifejezést adjanak. Van-e hozzá joguk, vagy nincs? Van-e a választóknak joguk valakinek a véleményét a magukévá tenni és van-e a mi alkotmányos országunkban joga valakinek arra, hogy elveit mások meggyőzésére hirdethesse? Azt hiszem senki sem felelhet kérdéseimre tagadólag. Most aztán az a kérdés, van-e Győrffy Gyula képviselőnek joga arra, hogy a néppártiak gyűléseit önmaga és leitatott, fölbujtogatott hívei megakadályozzák: hogy ott skandalumokat, fülsiketítő lármát csináljanak? Teljesíti-e, vagy tudja-e teljesíteni a kötelességét egy olyan főszolgabíró, a ki 20—30, vagy mondjuk 200 embert ordítani hagy akkor, mikor neki a rend fenntartására fegyveres elő áll rendelkez-

zésére? Azt hisszük, hogy a józan ítélet ismét nekünk fog igazat adni.

Vajjon kibérelte-e Győrffy Gyula az ő kerületét, vajjon annyira jogot formál-e hozzá, hogy ott másnak a véleménye nem is hangozhatik, vajjon annak a kerületnek okvetlen ötlet kell megválasztani és senki más? Törvényes öröksége Győrffynek a régi kerület mandátuma? Azt hiszem, ha Győrffy Gyula olyan nagyon bízna abban, hogy az ő hívei kitaranak mellette, ha hinné még, hogy elveit nem utátk még meg s a jövő választásnál biztos többséggel fogják újra megválasztani, akkor Győrffy Gyula messziről nézné a néppárt gyűlést s nem alacsonyítaná le képviselői személyét a részeg suhanczok vezetésére. Egyébiránt ismervén őt személyében, volt alkalmunk az ő erőszakos, kíméletlen, ellentmondást nem tűrő fellépéséről egyéb alkalommal is meggyőződni.

Vegyünk fel azonban az ő esetéhez hasonló analog esetet. Vegyük pl. a fejérvári mandatumot, a melyet jelenleg Kalocsay Alán országgy. képviselő bír. Azt hisszük nincs ember, a ki az ő személyének tiszteletreméltó voltát el ne ismerné. nincs senki a ki kételkednék benne, hogy a 48-as elveknek híve. És mégis a székesfejérváriak egy része ráunt Kalocsay Alánra. Ugy hallottuk hitelt érdemlő és szerepvívó emberektől. de meg hát eléggé kiütötte magát a szög is a zsákból, hogy a sértett hiúság igye-

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCZÁJA.

A kilencszázados ker. Magyarország fenmaradásának alapvetője Szent István.

— Pályadíjat nyert ml. —

Írta: **Ullein Ferenc.**
(Vége.)

Ezen az alkotmányon nyugszik egész törvénytárunk, s ugy Verbőczy Tripartitumát, mint a modern jogtörténelem kimagaslóbb alkotásait még mindig Szent István alkotmányozó szelleme lengi át s a nagyobb szerű, a nemzeti létfentartást és megizmosodást célzó jogi alkotások, mint apso erecskék még mindig visszavezethetők az ő nagy elméjéhez, e hatalmas forráshoz.

Elvitázhatalan tény tehát, miszerint a 900 éves ker. Magyarország fenmaradásának alapvetője Szent István, statusphilosophiai alkotásainál, (értsd: alkotmányozó műveleteit) de különösen nagyszabású keresztény politikájánál fogva; mert eltekintve a magyarok által akkor veszélyeztetett európai egységű politika kihatásától és természetes következményeitől, a zaklatott nemzetek önvédelmi és visszatorló rendszabályairól, a ker. európai család közé ékelt pogány Magyarország, mint ilyen sem állhatott

volna fenn soká az ő pogány erkölcsével és kultúrájával a ker. morális és népműveltség erkölcsi és értelmi fölényével szemben, a művészetet, ipart, földművelést és kereskedelmet üző szomszéd nemzetek nagy versenyé közepe. a mint nem állhat fenn a pogány China az ő összehasonlíthatatlan nagyobb műveltsége dacára sem, mert a hatalmi egység, a népmilliók életének ezen védelmező bástyája is le fog omlani és romjai alá temeti az óriási birodalmat, ha annak fiai keresztény vérbé mártják kardjokat.

Szalay László, e híres történetíró művében olvasom: „István erős kézzel átídomította az alkotmányt, István időmulasztás nélkül. — mert minden pillanat közelebb hozta a végreszélyt — kényszerítette a nemzetet a ker. népek családijában helyet foglalni, s a nagy férfiu ezáltal az utóbbi hádjára méltó, a huza második alapítójává lán. Have magna anima“

Ezen egyetlen idézet leronthatatlanul beigazolja, hogy Szent István keresztény politikája nélkül csak a nemzetek emlékeztetésében szerepelne már, hogy volt egykor egy nemzet, mely a fél világot megremegettette és — ma már egy fia sinos.

Cantu Caezár, e nagy történettudós és író, ki feltűnő rövidséggel méltatja hatalmas művében a magyar eseményeket, Szent Istvánra vonatkozó cikkelyét azzal végzi, hogy „a kereszténnyé lett magyar nemzet védfalat kezdte

képezni az Ázsiából özőnlő, s a Fekete tenger körül zajló új barbárság ellen.“

Mily kedvesen mondja Varga Ottó: „Századok multak el azóta, török-tatar végigpusztította hazánkat, de a szent korona túlélt a viszontagságokat és mai napig is ezzel a szent koronával koronázzuk meg királyainkat, mielőtt Isten színe előtt megesküsznek arra, hogy az országnak és a nemzetnek jogait, szabadságát tiszteletben tartják“

Mintha csak mondani akarná a jeles író, hogy Szent István szelleme még mindig köztünk van, az ő ezredévre kiható politikája még most is a nemzetfenntartó politika, hogy Szent István csakugyan alapvetője volt a 900 éves ker. Magyarországnak.

Igen! Szent István koronája még most is nagy varázserővel bír. — minden magyar ember szívébe kegyelotes tárgyként, mint egy szent ereklye van befalazva, s valóban elmondhatjuk, hogy minden magyar ember egy-egy koronáor. Csak a papirból készült korona keresztjét tépték le profán kezek, s ime az egész nemzet fölemeli tiltakozó szavát és az egyetemi iljuság elégtételt követel. Csak a keresztet törték le, s a felháborodott honfiai érzés közjogi sérelmet keresett, mert a korona megcsönkítésében az egység Magyarország symbolicumának megcsönkítését látta.

Hogy tudna az a papirkereszt egy nemze-

kezett Kalocsay Alánt népszerűtlenné tenni. Voltak mások, a kik szerették volna azt a mandátumot, de mivel nem sikerült volna, ilyen módon állanak bőszt a veszteségért. Tegyük azonban fel, hogy Kalocsay Alán a régi nagy népszerűség híján is mindenáron képviselője akar lenni Fejérvárnak. Vannak mások, a kik nem volnának, szerezne nekik, mint Györffy Gyula tette s a föllépő Zichy Jenő grófit, vagy mondjuk — rosszabb esetben — Tóth Arthurt megdobáltatná, nem engedtetné az óriási lármától szóhoz juttatni? Mit szólnának ehhez azok, a kik most a néppárt lehurrogatóit hosszannával üdvözlők? Nemde rendőrért kiabálnának s a szólásszabadságnak szent, 48-ban kivívott elvét emlegetnék? Szidnák Kalocsay Alánt és bizonyára elvesztené a népszerűségnek még azt a kis maradványát is, a melyet egyes jóakarói nem bírtak még összetépni.

Ezt azonban csupán a példa kedvéért hoztam fel. Hiszen Kalocsay Alán nem Györffy Gyula. Benne van annyi önérték, hogy azt mondja: ha nem kellek, ha megváltoztatok irántam, válaszlatok mást, ha képviselő akarnek lenni, nekik kerületet keresnek, mivel pedig nem akarok többé olyan panaszos kenyeret enni, megyek vissza tanárnak, vagy annak, a minék.

Nemde igazam van? A kik pedig a néppárt ellen kiabálnak és irnak, azok nem az igazságot, nem a szólásszabadságot hordják a sziveikben, nem! — az csak az ajkaikon van — hanem gyűlölik a néppártot, látják, hogy hódít, hogy igazi talaja van népben, — tehát néppárt — s ezért engednek még vele szemben minden eszközt.

Igazságot akarunk mi urak! semmi egyebet, csak magyaros, nyílt, őszinte igazságot. Mert önök nem az igazságért, hanem a néppárt ellen küzdenek. Az elvek harcát akarjuk mi! Azzal majd meg tudunk küzdeni. S ha az elvek harcában kisebbségben maradunk, ha az

tet tiltakozó kiáltásra készíteni, ha annak hátterül nem Szent István politikájának zsenije szolgálna, ki egy kereszt alá sorakoztatta a széttagolt nemzetet, ki a kereszt jelvénye alatt megalkotta az egységes Magyarországot, sokszor diktáló hatalommá fokozva, növelve, erejét.

Igen! az a főmalkotmány, az a 900 éves korona, műkinés-értéke dacára sem tudna egy nemzetet talpra állítani, ha ahhoz a koronához eszmék, lelkesítő eszmék nem fűződnének, melynek központja Szent István világtörténelmi alakja, kinek hatalmas szelleme egy ezredévre kiható munkát végzett, ki nemzetének Istent, vallást civilizációt és oly sarkalatos törvényeket adott, melyek, mint az örökigazság, soha el nem évtülnek, sem kort meg nem előznek, sem kor által nem selejteztetnek, melynek tiszteletben tartása és megőrzése, e nemzetnek ezer megpróbáltatások közt is jövőt biztosít és életet követel.

Igen szépen jellemzi Szent Istvánt dr. Csuday, s ezen jellemzés egyszerűsége tanúságtétel azon igazság mellett, miszerint a 900 éves ker. Magyarország, Szent István állambölcséségének köszönheti fennállását.

„És valóban, — mondja Csuday — István egyike azon világtörténelmi nagy fejedelmeknek, kik mély értelemmel, teremtő erővel és szilárd jellemmel felruházva, korukra reányomták egyéniségük bélyegét, kiknek alkotása oly nagy, hogy századok után is fölkeltek az utódok bámu-

ország közvéleménye ellenünk fog nyilatkozni, akkor sem fogunk ellenfeleink ellen gyűlölettől égni, nem fogunk ellenük izgatni, hanem munkálkodunk a hazá javán minden erőnk szerint.

A becsület.

A ki szétnéz az életben, úgy tapasztalja, mintha mindennap kisebb volna az emberek becsülete. Vagy maga a becsület, mint az egyének beltartalma sorvadt, vagy a becsületbe vetett hit csappant meg, de annyi bizonyos, hogy ritka egyéniségnek sikerül a közelismerésnek arra a magaslatára emelkednie, a hol a cinikus kétségkedés vagy a rágalom szennye nem érne.

Napról-napra lehet olvasni vagy hallani egy-egy becsületet jellemkatasztrófát. Mikor ilyen bombák pattannak szét, az ember megdöbben, mert érzi, hogy valami hiba van a becsület körül. Vagy az áll hitvány erkölcsi alapon, a kire ily gyorsan sujtott le a vád, vagy — s ez gyakoribb eset — annak erkölcsi alapja tarthatatlan, a ki joggalánul bocsájtott utra ily tisztességfosztogató vádat, vagy végre morális könnyelműségben szenved maga a közönség, mely nem követeli a tisztánlátást, hanem egykedvűen nézi, mint igyekeznek az emberek egymást befojtani a rágalmak sártengerébe.

Sok esetben a közpályán működő egyének hivatali jellemét vonják kétségbe. Mi úgy tudjuk, hogy a hivatali jellem az egyéni jellemmel is bizonyos kapcsolatban áll, úgy véljük tehát, hogy ily esetben a kibocsájtott vád az egyéni érzékenységet is igen kényes pontban támadja meg. De a szenvedett megbántás még sem pusztán az egyéni érzékenység dolga.

Hivatali egyéniség tekintélyét a közbizalom ereje adja meg. A közbizalom is érzékeny s csak jellembeli garanciákért adja ö magát. Mikor e garanciák értéke elé kérdőjeleket illeszt valaki, akkor kétszeres merényletet követ el. Egyfelől az egyént akarja megfosztani a közbizalom erejétől, másfelől pedig a közbizalmat akarja egy régebb alapjától megfosztani.

A vád, ha igaztalan, a legértékesebb erkölcsi előnyök kifosztogatásának czéljával azonos. A mi közéletünk Bakonya rémségesen tele van ilyen fosztogatókkal s alig van már

latát. Nemesak a lángoló szeretet és ragaszkodás a ker. vallás iránt jellemzi őt, hanem jellemvonása a határtalan szeretet is nemzete iránt, mely őt arra bírja, hogy oly intézményeknek vessen meg alapját: *melyek népe fennmaradását biztosítják*; az ő jövőbe látó saszeme, mély értelme, államférfini tapintata nemesak a ker. vallást terjeszti és biztosítja országában, hanem ő új országrend- és államalapítóvá lesz, *kinek műve egy ezredévi viharival dacolva még ma nap is fennáll.*”

Szent István nemzetének jövője iránti aggodalmában a boldogságos Sztiz oltalmába ajánlotta az országot. És azóta lett Mária a magyarok „Nagyasszonya” a mi kesergő édes anyánk kinek képmását pénzzeinkre verték, a harci lobogókra festették és a Máriás lobogók diadalmasan leugtek a Zrinyci és Hunyadiak kezében a törökök halottai tóra felett; a Máriás zászlók ezer veszélyen keresztültörve, törököt, tatárt, csehet és sokszor önmagát legyőzve diadalról diadalra vezette e népet, mely napról-napra izmosodik és hatalomban öregbül.

És a mig Szent István öröke: a kereszt és az ő alaptörvényei tiszteletben tartatnak, addig nem kell féltetni e nemzetet, mely a ker. civilizáció áldásaival fölfegyverkezve diadalmasan lobogtatja a népek nagy harcában a Máriás lobogót.

vezető egyéniségünk, a ki a velők való találkozás sulyos emléket ne viselné. Ezekkel a férfiakal szolidáris közérület először talán feljajdul a merényletre, tisztalátást követel, végül eltompul s mára megelégszik vele, ha valakiről nincs bebizonyítva, hogy az gazember.

A közérületnek ez az eltompultsága az egyéni becsület irányában sulyos ethikai hiba s azok, a kik ezt a hibát a társadalomban mesterségesen fokozni igyekeznek, bűnös merényletet követnek el, mert tudni kell azt, hogy a mikor a közfelfogás nem vizsgálja már, vajjon méltók-e a vádak, ugyanakkor hallgatólág engedményt ad azok javára, a kiket a vádak méltán értek. Ilyen engedmények kicsikarását eredményezi az a zsurnaliztika, a mely örökösén a rágalom sarában foglalkoztatja a közvéleményt.

Sajnos, az efféle ethikai sérelmet nálunk megtorolni nem lehet, mert az nálunk polgárjogot nyert, melyet csak egyetlen ellentétes nézet alapján már bárki is emelt föl gyakorol. De a közönséget vezetni kellett, hogy ne csak beleegyezését adja meg, de maga is hozzájáruljon a legértékesebb köztektintélynek: az egyéni tisztességnek lerombolásához.

Visszafelé haladni most már igen bajos, mert a vezetés, a mint látjuk, visz a végpontok felé. A vezetés levette minden tartózkodást, iskolát teremt a cinizmusnak és jegyezzük fel, hogy ez az iskola nem a becsület kultuszának fog javára válni.

A közérületnek tulajdonképen esetről-esetre a megbotránkozás jalkiáltásaival kellene még mindig reklamálni, de e helyett elalva nyugszik, mert oda jutottunk már, hogy a tisztesség közértéke iránt eltompultunk, számon sem tartjuk tehát a közértékben szenvedett veszteségeket.

Pedig a veszteségek napról-napra nagyobbak. Minden újabb vádra szenved az a közérték, mint szenved az arany, ha kételkedni kezdenek értékében. Az egyének erkölcsi javai rendkívüli értékeiért szenvedtek a közfoglalomban és ez csak arra jó, hogy ezen erkölcsi javak megőrzése ne háruljon reánk sulyos kötelesség gyanánt. Arra jó, hogy szélesítsenek a határvonalak, a melyek az egyének hasznot hajtó cselekvési terét korlátozzák, tehát hogy a hasznot hajtó célok előtt a tisztesség korlátait leromboljuk.

Ez az a la baisse játék a becsületben csakis a szelid alapokkal be nem érő spekulációnak válhatik javára, a mig a fásasztó, tisztos munkálkodás érdemén megszerezhető anyagi előnyök értékét szemethunyással biztosítja. — A pénzüralomnak valóban alig van nagyobb érdeke, minthogy uralomsa jutásának módjaival szemben eltompítsa a kritikai érzéket.

Konstatáljuk, hogy ezt a czélt elérni már is sikerült. Ily körülmények között az erős puritanizmus a Wertheim-zár a fosztogatók keze előtt, de a becsületnek ilyen tűzálló szekrényeit kivétel számba szoktuk emlegetni. Pedig a valóságban nem hiányoznak, de annyi bizonyos, hogy a mai pesszimista, homályos szemüvegen keresztül nehéz meglátni őket. És mert nem látjuk őket, a közelismerés csak ritkán nyújthat teljes oltalmat számukra a rágalmak, becsületet szennyező sara ellen.

Oda jutunk így lassaoskán, hogy a becsületeseb embert önjerején kívül mi sem támogatja, s a társadalom magatartása a legkisebb erkölcsi ösztönt sem nyújtja a tisztesség lemondás-teljes utjainak követésére.

Itt kezdődik a mai társadalom legnagyobb problémája, melyet kétféle megoldásra vezethet a magyar sajtó. Vagy irgalmatlan harcot kezd azok ellen, a kik a becsület-központok gázolnak, vagy előkészíti azt a kort, a mikor a szegény, de becsületes bolondoknak irmagva is kipusztul.

UJDONSÁGOK.

— **József főherczeg egészséges.** József főherczeg köztudomás szerint, vagy egy hónapja megcsuszott az alsóthi parkban s eltörte a bokáját. Ez a baj — mint örömmel értesülünk — most teljesen elmúlt s a főherczeg épen és egészségesen ment fel a fővárosba, hogy maga tudassa gyógyulását a királyiál. Mikor ő Felsege megtudta, hogy fenséges rokona külön kihallgatásra készül hozzá, megelőzte a látogatásban és átment a főherczegi palotába, ahol örömmel látta, hogy a főherczeg jó egészségben van.

— **Lónyay grófné czime.** Azzal a sok mindenféle verzivóval szemben, hogy mi-féle czímet kap, vagy mi-féle czím illeti meg *Lónyay* Stefánia grófnét, most elötünk van a leghitelesebb czím, a mi már csak azért is irányadó, mert maga *Lónyay* grófné használja. „Az Osztrák Magyar Monarchia Irásban és Képpen” czimű mű védőségét *Rudolf* trónörökös halála után tudvalevően özvegye vállalta magára s viseli most is, mikor *Lónyay* grófné lett. E mű legutóbb megjelent kötetén pedig a következő, — kétségen kívül hivatalos — czímet használja a fenséges védőasszony: *Lónyay* grófné, *Stefánia* belga királyi herczegnő, *Szász-Köburg* herczegnő.

— **Az Erzsébet királyné emlékére emelendő „Örökimádás” templom** alapjára a székesfejérvári egyházmegye plebánia templomaiban folyó év szeptember 9-én eszközölt gyűjtés eredményeként az alább elősorolt összeg érkezett be gróf *Czirák* Antal urhoz a fejmegyei bizottság elnökéhez: *Lovasberény* (Kápolna) 33 korona, plebánia-templom 40 kor. *Nadap* 32 kor., *Csoor* 14 kor., *Herczegfalva* 5 kor. 93 fillér, *Vereb* 64 kor., *Tétény* 15 kor., *Bicske* 5 kor. 40 fillér, *Soósok* 19 kor. 20 fill., *Velence* 67 kor. 2 fill., *Szabadbattyán* 20 kor., *Ráczalmás* 28 kor., *Nagy-Hantos* 46 kor., *Csobánka* 3 kor. 60 fill., *Pomáz* 2 kor. 40 fill., *Üröm* 2 kor. 60 fillér, *Pilis-Szántó* 10 kor. 32 fill., *Sár-Szent-Miklós* 8 kor. 20 fillér, *Csurdó* 12 kor., *Sárosd* 8 kor. 92 fillér, *Nagy-Láng* 87 kor. 86 fillér, *Alesut* 150 kor., *Moha-Iszka-Szent-György* 22 kor., *Füle* 3 kor., *Pátka* 12 kor. 76 fill., *Duna-Bogdány* 4 k. *Solymár* 2 kor., *Torbágy* 4 kor., *Sziget-Ujfalu* 1 kor., 8 fill., *Pázmánd* 10 kor. 2 fill., *Kozma* 2 kor., *Sár-Aba* 11 kor., *Herczegfalva* 3 kor., *Moór* 100 kor., *Alsó-Alap* 21 kor. 34 fill., *Acsa* 5 kor., *Csákberény* 9 kor. 50 fill., *Gánth* 4 kor., *Csákvár* 12 kor. 64 fill., *Erd* 20 kor., *Felcsut* 17 kor., *Nagy-Láng* 20 kor., *Zsámbék* 6 kor., *Rozkeresztur* 2 kor. 40 fill. Összesen 968 kor. 19 fillér.

— **A színházi bizottság ülése.** A színházi bizottság folyó hó 9-én tartott ülésében az első előadásra *Dóczy* Eajos „Az utolsó szerelem” czimű vígjátékát tűzte ki, a színházat f. hó 19-ére átengedte a „Vörös kereszt-egyletnek”, mely ott a helybeli honvéd-zenekar közreműködésével játékonyszerű hangversenyt rendez. A színház bérbeadási feltételei már a Szinészek Lapjának legközelebbi számában meg fognak jelenni. A pályázatok bérbeadásának határideje folyó évi december 15-ke.

— **Halálozás.** Mély megilletődéssel vettük a szomorú hírt, hogy *Marschall* Nándor, legjobbjaink egyike, nincs többé. Anyaszentegyházunk hűségese fiát, a városi közügy önérdeknélküli becsületes munkását, társadalmunk egy tiszteletreméltó alakját veszítette benne. U azon ritka világiakhoz tartozott, kik az Isten ügyét nem tekintik kizárólag a papok dolgának. Sorompóba is állott vallásáért mindannyiszor, valahányszor csak szükséges volt. S tette ezt avval a szelidséggel párosult bátorsággal, mely csak az igaz meggyőződésnek szokott sajátja lenni. Soha sem féledjük ama napokat, midőn hivatalos erőszak a még hivatalosabb erőszaknak bizalmat szavazott. — *Marschall* Nándort, az egyszerű iparost ott láttuk akkor a zöld asztal mellett olyan szereplésben, mely neki és az általa követett iránynak csak dicsőséget, becsületet szerzett. Betegeskedése régi keletű. Az utolsó időkben sokat szenvedett, de panasz nem jött ajkaira. A szenvedés nagy Mesterének iskolájába járt türelmet tanulni. A Megfeszítettnek képe a keresztén állandó jóbarátja volt. Ha szenvedései súlyosbodtak, csak ezt csókolgatta könnyekig megindító bizalom és szeretettel. Nem egyszer mondotta, „ha Ez nem volna velem, úgy sem bírnám”. — És ez a jó barát nem is hagyta el az utolsó perczben sem. Csendesesen s nyugodtan szenderült el ma épen déli 12 órakor. — El merjük róla mondani szent. Pál szavait: Jó harczot harczolt, a pályafutást bevégezte, hitét megtartotta, a többire nézve eltétetett számára az igazság koronája, melyet neki adott az Ur, az igaz bíró. A mélyen sujtott család, melynek fájdalomában ösztinte szívvel osztozunk, következő gyászjelentést tette közzé:

Öz. *Marschall* Nándorné, szül. *Kostyelik* Anna fájdalomtól megtört szívvel jelenti, forrón szeretett páratlan jó férjének, legjobb atyának, szeretett testvér, jó sógor és rokonnak *Marschall* Nándornak folyó hó 10-én déli 12 órakor, életének 47-ik, legboldogabb házasságának 18-ik évében, a haldoklók szentségeinek ajtatos felvétele és példás keresztényi türellemmel viselt hosszas szenvedése után az Urban elszenderült. A megboldogult hült tetemei f. hó 11-én d. u. 4. órakor fogtak a gyászszobán, *Palotai* utcza 20. sz. alatt, a róm. kath. egyház szertartásai szerint beszenteltetni és a „Szent-Háromság”-ról czimzett hosszútémétől sirkertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent mise-áldozat pedig ugyane hó 12-én reggeli 8 órakor fog a plebánia-templomban a Mindenhatónak bemutatlatni. Székesfejérvárott, 1900. nov. hó 10-én. Nyugodjál békében a viszontlátásig! *Marschall* Nándor, *Marschall* Béla, *Marschall* László, *Marschall* Ferencz, *Marschall* Mariska, *Marschall* Anna, *Marschall* Sándor, *Marschall* Babi gyermekei. *Kostyelik* Ferencz, *Kostyelik* Ferenczné szül. *Horváth* Anna, após és anyós. *Marschall* Ferencz, *Marschall* Mátyás, *Marschall* Mária, férj. *Preisz* Jánosné, testvérei.

— **A helybeli játékonnyegylet** a szegénysorsú iskolás gyermekek évenként szokásos téli felruházását ezuttal 1900. nov. 18-án d. u. 3 órakor a polgári leány-iskola vizsga termében tartja meg.

— **Hirtelen halál.** *Szabad-Battyán* községben tegnap reggel *Empauer* József 65 éves ottani lakos hirtelen meghalt. Hőzátartozóinak semmiféle betegségéről vagy rosszullétéről sem panaszkodott.

Valószínűleg valami szélhűdés érte az öreget, mert hulláján külérőszak nyomai nem látszanak.

— **Költő, óra, rendőrség.** Aranybetűkkel kellene megörökíteni a költő mély erkölcsi értékre valló gondolatát: „Minden órának leszakasz virágát, s élj az idővel.” De hol képes az ember a feltartóztatlanul száguldó időnek minden perczeeskéjét úgy értékesíteni, mint a költő óhajta? Sehoh sem könnyebben, mint *Fejérvárot*. Sokszor hittük már, hogy elmúlt egy óra visszajöhethetül s egy virággal kevesebbet szedtünk érdemünk koszorujába Isten előtt, midőn tönkre tette ebbeli hitünket *Putzbacher* Pál a fölülmulhatlan órásmester, ki úgy látszik csodatevő *Jozsuek*ént megállítja a napot, holdat utjában, legalább egy negyed vagy félórára. — Allításunkat naponkint hangosan igazolja a szeminariumi templom s székesegyház torony-órája. Kérjük azért az illetékes faktorokat, hogy a mestert munkájának megfelelő jutalmában részesítsék, illetőleg a rendőrségtől kérjük, hogy a szemfényvesztést tovább el ne nézze, mert *Putzbacher* ur csak olyan ál-Jozsue, ki a fél órát, melylyel egyik órában megajándékozott, egy másik bolond órában megint elveszi tőlünk.

— **Zene estély.** Szives tudomására hozom a m. t. közönnégnek, hogy méltányolva azon szives támogatást, a melyben az elmúlt téli idény zeneestélyei alkalmával részesültem, elhatároztam, hogy november 3-án és minden rákövetkező szombaton a helybeli honvéd zenekar közreműködésével zeneestélyt rendezek. Főtörekvésem leendő, hogy bár áldozatok árán is, m. t. vendégeimnek kellemes szórakozást nyújtsak, kitűnő kávéházi italok, hideg buffet mérsékelt árak pontos és figyelmes kiszolgálással pedig szives pártfogásukat kiérdemeljem. Teljes tisztelettel *Fekete Géza*, „Otthon” kávé.

— **Névmagyarosítás.** Kk. *Schmideggy* Béla helybeli lakos, nevét belügyministeri engedéllyel „*Szenes*”-re változtatta.

— **Egy szegény asszony története.** London utczáin nem tartozik a ritkaságok közé, hogy népesödület akasztja meg a közlekedést. Európának nincs városa, melyben az utcái élet oly hatalmas hullámokat vetne mint Londonban. Az üzleti szellem, az élvezetvágy a gazság, a nyomor tipikus alakjai tolongnak egymás mellett, egymás után, egymás elé és hogy ebben a bábeli zsvajtól kísért tolongásban mindennaposak az „utcái jelenetek, az nagyon természetes, valamint az is, hogy a fásult anglusok már közönyösen haladnak el a legfelháborított és a legmeghatóbb csoportosulások mellett, is. A napokban mégis volt London utczáinak egy olyan eseménye, a mely nemcsak a Themse partján keltett szenzációt, hanem hivatva van az egész világ érdeklődését magára vonni. Egy asszony, egy sápadt asszony rogyott a járókelők közé. A kik idejekorán kiterhettek, elmenekültek, de voltak olyanok a kik kénytelenek voltak megállni s a szerencsétlen asszonyt támogatni. Rendőr is gyorsan kéznél volt, mert mint már említettük, Londonban esett meg ez a dolog, és kérdésére elhaló hangon felelt a szerencsétlen, hogy éhes. A részvét és a felháborodás kifakadásai közt szállították a szánandó teremést a legközelebbi kórházba, a hol étellel, itallal jól tartották és ezután kiléte felől tudakozódtak. Milyen nagy volt a bámolat, a mikor az irományaiból kiderült, hogy a szegény asszony — *Botha* tábornok felesége. *Botha*, mint tudjuk *Krüger* elnökkel egyidejűleg hagyta el *Transzvált*. Hogy ő maga ezidőszent hol van, erről nem hallott a krónika, valamint még azt se lehet kideríteni, hogy a felesége hogy került Londonba, mert kétségtelenül a kiállott szenvedések, nélkülözések és ijedelmek következtében — megőrült.

— **A Szt. Lukácsfürdő kútvállalat** *Kristály* ásványvizet 1900-ban a következő kitüntetések nyerte: *Páris*, a francia köztársasági kereskedelmi minister védnöksége alatt tartott élelmiszerek külön kiállításán, diszoklevél és aranyérem; *Brüssel* L. Association internationale pour le progrès de e Hygiène, diszoklevél és aranyérem; *Bécs* *Mária* *Josepha* főherczegnő ő fensége védősége alatt tartott kiállításán diszoklevél és arany-

érem; Strassburg Hohenlohe Langenburg herceg, Elzász - Lotharingiai helytartó védnöksége alatt tartott közlekedési kiállításon diszoklevél és aranyérem Krakó, a természettudományi és orvosi kiállításon diszoklevél és aranyérem. Ezt az ásványvizet számos külföldi, európai és tengerentúli piacon sikerült bevezetni és különösen figyelemre méltó, hogy Ausztriában, a mely nálunk annyira elterjedt osztrák savanyúvizek hazája, is szép keresletnek örvend.

Hangverseny. A m. kir. székesfehérvári V. Honvéd kerületi Zenekar a Vörös Kereszt Egylet alapja javára folyó évi november hó 18-án vasárnap a helybéli városi színházban hangversenyt ad. Műsor: I. I. II. Magyar Rapszodia — Liszt Ferencz. — 2. „Ifjúkori álmaim“ eredeti magyar ábránd — Gungl József. II. — 3. Nyitány, „Az eladott menyasszony“ cz. operából — Smetana Frigyes. — 4. a) „Menuett“ vonós hangszerekkel Bocherini Luigi. — b) „Alomkép“ vonós hangszerekkel — Blon Ferencz. — c) „Flirtation“ vonós hangszerekkel — Steck Pál. — III. 5. Kettős és ima (oh szűz anyám) a „Bolond“ cz. operettből — Szabados Béla. — 6. Két magyar táncz VII. és VIII. szám — Keller Béla. Kezdeté fél 8 órakor. Az összes jegyek előre válthatók Szlávik Zsigmond üzletében folyó hó 11-től 17-ig — És azonkívül 18-án egész nap a színházi pénztárnál kaphatók.

— Csak 4 koronáért 200,000 korona nyerhető. Különösen kedvező nyeresi esélyeket nyújt az ő Felseje által engedélyezett új államsorsjáték sorsjegyei, minthogy 18,122 sorsjegy 428,640 korona készpénzben kerül egyszerre sorsolásra és a főnyeremény 200,000 korona. Állami felügyelet és kezesség. Minthogy e 4 koronás sorsjegyek előreláthatólag gyorsan elfognak, ajánlatos, hogy ily sorsjegyekre szóló megrendelések a Nemzeti Pénzváltó Részvénytársaságnál (Budapest, (Izella-tér, Hass-palota) mielőbb, de legkésőbb 8 napon belül beküldessenek. — A nevezett intézetnél osztálysorsjegyek is kaphatók eredeti áron és megjegyezzük, hogy ez egyúttal az ország legnagyobb osztálysorsjegy-elárúsító helye, mely a sorsjegy-vevőknek a legnagyobb előnyöket és biztonságot nyújtja.

— „Ezüstpénzben fizetendő.“ Hegedüs kereskedelmi miniszter, hogy az ezüstpénzforgalmat a magyar posta belforgalmában megkönnyítse, úgy intézkedett, hogy az utalványozott összeget a rendeltetési hely postahivatala ezüst készlete erejéig ezüstpénzben fizesse ki, ha a feladó a postautalvány címoldalának felső részén e szavakkal: „Ezüstpénzben fizetendő.“ ennek kifejezést adott.

— A Szénásy, Hoffman és Tsa czég, Budapest, IV., Bécsi-utca 4. sz. a., ez évi november 15-től december 31-ig nagy alkalmi eladást rendez selyemkelmék, bársonyok, angol mósóselymek, lyoni foulardok, japonais és kínai selymekből.

Szerkesztői üzenetek.

— U. F. Seregus. A tiszteletpéldányt ismét küldjük. Elvárjuk azonban, hogy a köz-

ségben előforduló alkalmas dolgokról lü és gyors tudósításokat közöljünk velünk.

Felelős szerkesztő: Cs. Antal.

Értesítés!

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy helyben, kigyó-utca 18., Várkör-ut 19. sz. alati házban egy a mai kor igényeinek megfelelő

kifőzést

nyitottam.

Midőn ezt a n. érd. közönség becses tudomására hozom — egyúttal kérem becses partfogását.

Székesfehérvár. 1900. november 7.

Tisztelettel

Jelenfi Istvánné.

M. K. EGYETEM
VEGYTANI INTÉZETE
A
KRISTÁLY
SZTLUKÁCSFÜRÖDŐ
HEGYIFORRÁS
IGENTISZTA
BICARBONAT
ÁSVÁNYVIZ
KAPHATÓ
FÜSZERKERESKEDESEKBE
VENDEGLÖKBE
ÉS MINDEN VASÚTI
ÉTKÉZŐ KOCsIBAN

SZÉKESFEHÉRVÁRON:

Kovács Pál, Deutsch F. Adolf, Nyári Béla,
Öfner Béla, Stern Béla, Lichtnecker József,
Taubler Béla, Özv. Birkmayer, és
Bogyay Andor, Lajosné, Göndör Sam u
kereskedéseiben.

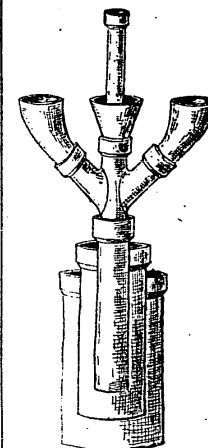
**Építésszek, építőmesterek és háztulajdonosok
figyelmébe ajánlja gyártmányát az
ELSŐ MAGYAR
„SCAGLIOL“ építőlemez-gyár
TATA-TÓVÁROS.**

A szabadalmazott építőlemez, nyaralók lakóházak, amerikai jégvermek, gazdasági és gyári épületeknél vagy ezek átalakításánál kiválóan alkalmas.

Tűz és fagymentes, teljesen száraz mennyezetek, boltozatok, kerítésfalak, válaszfalak, kémény és szellőztető csövekhez alkalmas, gomba, fereg és salétrom mentes anyag.

Uj, gyors és a legolcsóbb építkezési rendszer. Magyarazó fűzetek és egyes anyagok árai díjtalanul küldetnek.

Beton és Cementáru-gyár.

Szabadalmazott (Zissler rendszer) sodronyszövetbetűt betoncsövek, könyök, tölcsér és elágazások bármely átmérőre, továbbá lábazati-kövek, lépcsők, kéményfedkövek és cement burkoló lapok állandóan raktáron vannak. — Istálló jászolokat, etető és itató vályukat jutányos árban készíttetnek.

**SZVOBODA
GYULA**
építész.
TATA-TÓVÁROS.

HIRDETÉSEK

felvételnek

kiadóhivatalunkban

jutányos áron

(Iskola-utca 4. sz.)

Nagy karácsonyi és ujévi selyemáru-eladás

SZÉNÁSY, HOFFMANN és TÁRSA

lyoni és párisi selyemkelme-különlegességek áruházában
BUDAPEST, IV. kerület, Bécsi-utca 4. szám.

Kezdődik november 15-én és tart december végéig.

A többek között a következő árak kerülnek eladásra, u. m:

Liberty mervilleux, tiszta selyem, több mint 150 szlárnyalat, mét. 78 kr.	Mosóselyem, valódi mosható 80 cm. széles, méterje	95 kr. és felebbe.
Mosóbársonyok, méterje	75 kr. és felebbe.	Taffetas, csikos és kockás, garant. tiszta selyem, mét.
Lyoni foulard japon és chinai selyem, méterje	58 kr. és felebbe.	85 kr. és felebbe.

Szives figyelmébe ajánljuk maradék-osztályunkat, hol bluzok, egész toilettek és juponokra alkalmas maradékok rendkívül olcsó áron kaphatók. — A fenti szabott árak november 15-től december végéig érvényesek. — Czégünknel a tulbecslés teljesen ki van zárva, mivel az árak minden egyes czikken számokban láthatók.

Vidékre mintákkal kívánatra készséggel szolgálunk.

Nyomatott Debreczeni Gyula könyvnyomdájában Székesfehérvárott, Iskola-u. 4. sz.